

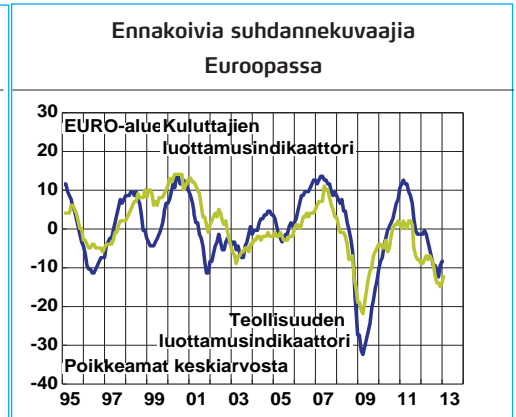
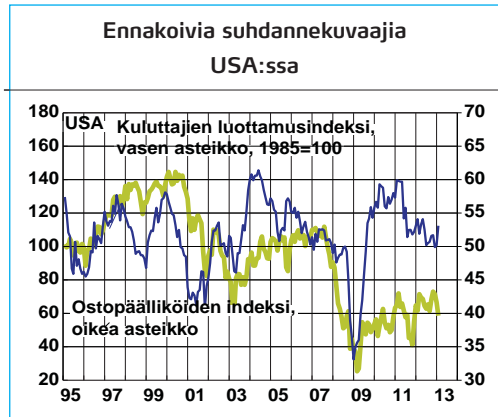
Lähteet: OECD, Conference Board, EK, ETLA, Euroopan komissio, ISM, OMX, Suomen Pankki, Tilastokeskus, Tullihallitus ja Valtiovarainministeriö

● **Euromaiden velkaongelmat ovat jääneet EU:n budjetti- ym. asioiden varjoon, ja tilanne on myös ollut kohtuullisen vakaa. Italian vaalit ovat kuitenkin huolestuttaneet markkinoita. Valkan vaihtuminen ja mahdolliset politiikan muutokset epäilyttävät muita liittomaita.**

● **Rahamarkkinoiden tilanne on rauhoittunut, mutta Euroopan velkaongelmat ovat entisellään ja Euroopan suhdanteet arkisella mallilla. Laskusuhdanne jatkuu niin suhdannekyselyiden kuin muidenkin tilastojen perusteella. Hyviäkin ennusmerkkejä on, mutta suhdannekäänteestä ei vielä voi puhua.**

● **EK:n helmikuun barometrisa suhdannetilanne heikkeni, mutta näkymät lievenivät. Kuluttajien pelot maan talouskehitystä kohtaan hälvenivät, mutta eivät hävinneet. Euroopan suhdannekyselyissä näkyy samanlainen epävarmuus.**

Euromaiden velkavyöhyke on purettavissa vain pitkällä aikavälillä, mutta korkopaineiden hellittäminen oli välttämätön etappi tällä tiellä. Jos ja kun pahimmat pelot olivat ylivoimaisia, niin talouden korjauspolkua on nyt oikeasti enemmän kuin kriisin aikana arvioitiin. Talvesta ei tullut niin synkkä kuin pelättiin.

Velkamaiden kasvun heikkous ei näy EU-maiden viennissä tai tuotannossa kovin voimakkaasti, mutta työttömyysprosentti on kohonnut tuntuvasti lähinnä Espanjan ja Italian nostattamana.

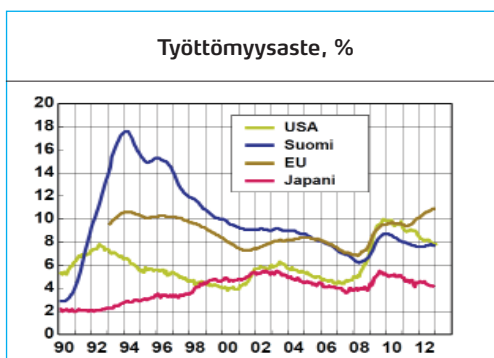
Spekuloinnit suhdanteiden elpymisestä eivät ole kovin vahvalla pohjalla. Viimeinen neljännes oli Saksassa heikko kokonaistuotannossa ja vientikin tyssäsi vuoden lopulla. Teollisuustuotanto polki

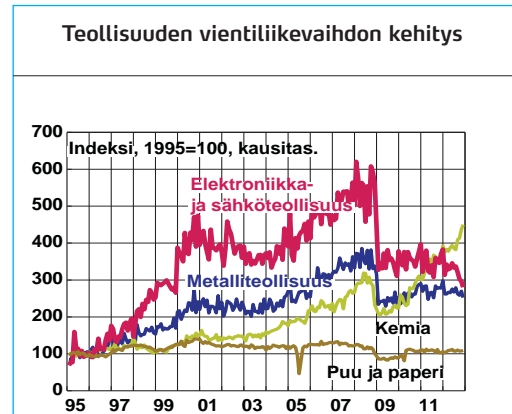
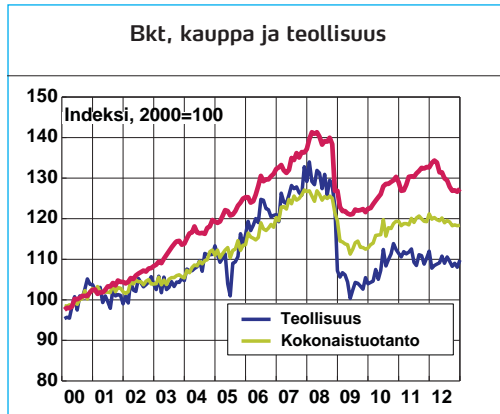
paikallaan samaan tapaan kuin Suomessa. Ennakoiva IFO-indeksi on kuitenkin melko vahva.

Ruotsissa bkt:n kasvu on jatkunut nopeana, mutta teollisuustuotanto on hiipunut. USA:ssa bkt:n kasvu hidastui jonkin verran vuoden lopulla, vaikka teollisuustuotanto piristyi viimeisinä kuukausina. Ostopääälliköiden indeksi ennakoii teollisuuden kasvun jatkumista. Työttömyyden supistuminen, asuntohintojen laskukierteen taittuminen hienoiseen nousuun ovat merkkejä USA:n talouden normalisoitumisesta.

Venäjällä luotonannon kasvu jatkuu nopeana ja maassa on pidetty ohjauskorkoa melko korkealla 5.5 % tasolla. Inflaatio oli tammikuussa yli 7 %. Teollisuustuotannon ja investointien kasvu on sitä vastoin jäänyt melko verkkaiseksi. Kokonaistuotannon kasvu on viime vuosien tapaan, noin 4 % tasolla.

Kiina on nykyisin maailman suurin tavaroitten viejä. Viennin kasvu edellisvuodesta on noin 10 % tasolla. Ennen finanssikriisiä se oli jopa 30 prosenttia, joten kasvu on Kiinassakin hidastunut kuten länsimaissa. Vienti Eurooppaan on taantunut enemmän kuin vienti Yhdysvaltoihin.

Suomen viennissä on yksi kapeasti kasvava kärki, mikä koostuu öljytuotteista. Niiden vienti on kasvanut erityisesti hintojen nousun ansiosta. Se on ollut raakaöljynkin kallistumista nopeampaa. Määrällisesti kasvu on siihen verrattuna jäänyt alhaiseksi.

Kemianteollisuuden muidenkin tuotteiden vienti on lisääntynyt toisia vientialoja nopeammin. Tärkeimmät näistä ovat kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden sekä lääkevalmisteiden vienti. Näillä aloilla tuontipanosten määrä on vähäisempi ja kotimainen jalostusaste korkeampi, minkä ansiosta viennillä on enemmän kerrannaisvaikutuksia talouden kokonaisuuteen kuin öljyteollisuuden viennillä.

Teknologiaenteollisuuden joillakin toimialoilla on kasvunvirettä, mutta kokonaisuutena teknologiaenteollisuuden vienti taantuu melko jyrkästi. Viestintälaitteiden vienti loppui viime vuoden lokakuussa, mikä on siis näkynyt viennissä vasta parin kuukauden ajan. Aavistuksen noususta voi nähdä myös paperiteollisuudessa.

Isoista vientimaista vain Venäjä vetää kohtalaisesti, pienemmistä vientimaista Britannia ja Viro jotenkuten.

Todelliset valopilkut ovat sitten toisaankin pilkkuja, jotka eivät juuri vaikuta koko viennin lukuihin.

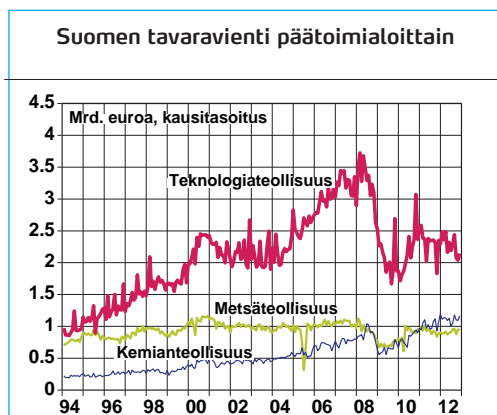
Ulkomaankaupan taseet ovat kääntymässä alijäämäisyydestä plussalle tuonin vähenemisen kautta. Suomessa kulutustavaroiden tuonti ei yleensä ole ollut ulkomaankaupan tasapainolle kovin suuri uhka. Nyt se on sitä vielä vähemmän, kun auto-kauppa on supistunut voimakkaasti.

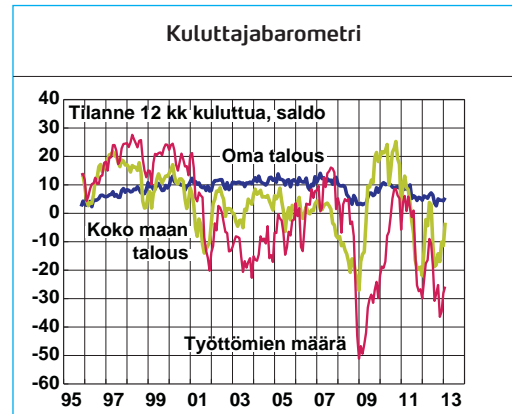
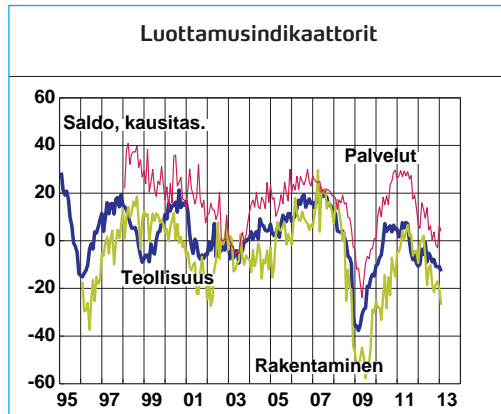
Tuotannossa kemianteollisuus jatkaa nousuaan. Kulkuneuvojen valmistus lisääntyi lähes koko viime vuoden ajan. Koneiden ja metallien valmistuksessaakin viime vuoden loppu oli hienoisesta noususta aikaa. Koko teknologiaenteollisuus hiipui metsäteol-

lisuuden tapaan, eikä loppuvuosi ollut parempi koko teollisuudessaakaan.

Kulutuskysyntä on vuoden loppupuolella vaimentunut, eivätkä tuotantopuolella palvelutkaan ole enää lisääntyneet. Koko talouden arvonlisäystiedot antavat osin erilaisen kuvan kehityksestä kuin liikevaihtotiedot, joihin kuukausittaiset tiedot perustuvat. Kemianteollisuudessa arvonlisäys esimerkiksi hiipuu, vaikka volyyymi-indeksi kasvaa reippaasti.

Työttömyys on alkanut lisääntyä melko nopeasti. Menetelmäerojen takia tämä näkyy erityisesti työvoimahallinnon tilastoissa. Noin 8 % kieppeillä pyörivät työttömyysaste-ennusteet voivat helposti ylittyä.

EK:n helmikuun barometrissa valitseva suhdannetilanne synkentyi, mutta suhdannenäkymät lievenivät teollisuudessa ja rakentamisessa. Näkymät ennakoivat suhdanteiden hiipuvan edelleen vuoden alkupuoliskolla.

Tilausten määrä väheni ja tilauskanta supistui edelleen sekä teollisuudessa että rakentamisessa, ja tasot ovat kaukana keskimääräisestä. Tuotantokapasiteettia on paljon vapaana. Riittämätön kysyntä on käytännössä ainoa merkittävä toiminnan este.

Palvelualoilla suhdanneodotukset ja -tilanne ovat niin ikään synkentyneet, vaikka myynti on jatkanut edelleen hienoisessa kasvussa.

Kuluttajien luottamus on jonkin verran palautunut talven aikana heijastellen todennäköisesti finanssi-kriisiin liittyvien pelkojen lientymistä. Arviot koko talouden kehityksestä lieventyivät eniten, oman talouden arviointi pysyi jotakuinkin ennallaan.

EU-maissa kuluttajien ja yritysten odotukset lieventyivät hiukan, mutta tasoltaan ne ovat yhtä heikot kuin Suomessa. USA:ssa odotukset ovat vahvistuneet enemmän kuin Euroopassa. Kuluttajat olivat kuitenkin

vuoden alun arvioinneissaan hieman aiempaa varovaisempia.

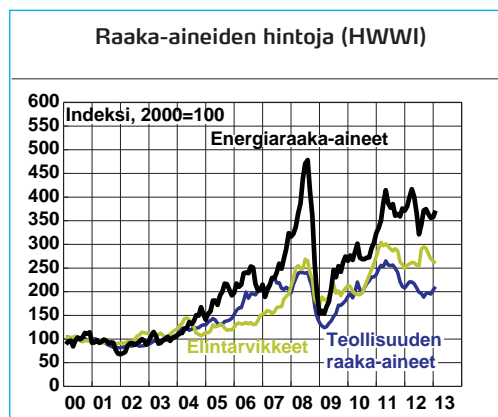
Inflaatio oli tammikuussa 1,6 %, kun se oli viime vuoden puolivälissä vielä lähes 4 %. Hintoja kohottivat edellisvuodesta mm. elintarvikkeiden ja liikenteen kallistuminen. Myös alkoholi ja tupakka ovat kallistuneet.

Hintakehitys ei kuitenkaan ole yhtä hyvä, jos tarkastellaan EU:n yhdenmukaistettuja kuluttajahintaindeksijä, joissa on eliminoitu omistusasumisen menojen ja veromuutosten vaikutukset. Näin laskettu ns. markkinainflaatio oli joulukuussa 2,6 % ja se ei ole alentunut samaan tapaan kuin virallinen inflaatio.

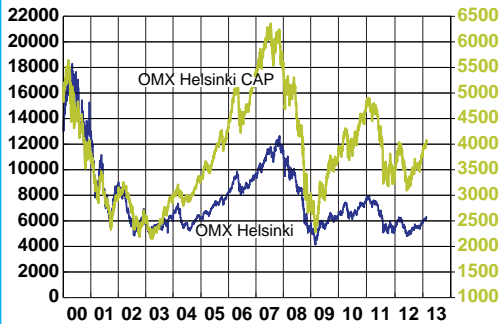
Energian hinta törmäsi jonkinlaiseen kynnykseen vuosien 2011 ja 2012 alussa. Hintataso on kuitenkin pysynyt korkealla, erityisesti euroissa laskeutuna. Heikko suhdannetilanne on vaikuttanut enemmän muiden raaka-aineiden kehitykseen, mutta vuodenvaihteessa teollisuuden raaka-aineissa oli jälleen hiukan nousua.

Suomen kustannustaso korkea

Suomen kustannustaso on tärkeimpiä kilpailijamaita, Saksaa ja Ruotsia, korkeampi. Molemmat maat ovat kyenneet pitämään viennistään paremmin kiinni vaikeassa markkinatilanteesta. Suomessa bkt hiipuu samaa vauhtia kuin euroalueella keskimäärin, mutta vienti paljon nopeammin.

Helsingin Pörssin kurssikehitys

Suomen yrityssektorin ja pörssin kannattavuus

* kattaa myös ulkomaantoiminnot
Lähde: Tilastokeskus, eQ Varainhoito oy, EK

Nousu jatkuu, taso heikko

Helsingin pörssissä vuosi 2012 oli kaiken kaikkiaan heikko, mutta viime kesänä alkanut toipuminen on jatkunut vielä tämän vuoden puolellakin. Kurssitaso on Suomessa alhainen, mutta talouden epävarmuuteen nähden nousu on ollut vakaa. Korot ovat edelleen alhaiset ja tuotot niistä lähes olemattomat.

Helsingin pörssin konsernien neljännesvuositulokset ovat loppuvuoden aikana kohentuneet, kannattavuusennuste koko vuodelle on kuitenkin edellisvuotta heikompi.

Metallien valmistuksessa konsernit ovat edelleen tappiollisia, eikä tilanne ole vuoden loppupuolella parantunut. Metsäteollisuudessa yhtiöt toimivat kannattavasti heikosta suhdanteesta huolimatta. Nettotulokset paranivat loppuvuodesta. Konepajoilta meni muihin aloihin nähden hyvin. Pörssin pankkisektorin ja muun kotimarkkinasektorin tuloskehitys on myös ollut hyvä. Konsernien tilanne ei riipu yksin Suomesta, mutta maa-

ilmantilannekin on vaikea ja kannattavuus on siihen nähden hyvä. Vientin ohella kotimarkkinatkin hiipuvat: Suomen yrityssektorin kannattavuus on ennakkotietojen perusteella heikompi kuin v. 2011. Vuoden 2013 aikana kannattavuuden ennustetaan kääntyvän paremmaksi, jolloin koko vuoden tulos jäisi v. 2012 tasolle.

Euro on viime kesästä lähtien vahvistunut dollaria vastaan, lukuun ottamatta viime kuukausia. Euro on vahvistunut myös Englannin puntaan, Venäjän ruplaan ja Japanin jeniin nähden. Sen sijaan Ruotsin kruunuun nähden se on heikentynyt vuoden alusta lähtien.

Keskeiset ennusteluvut

Ennakkol. 2010-2011, Tilastokeskus / Ennusteet, ETLA: Suhdannekatsaus 2/2012, syyskuu

	Vuosi muutos, %			
	2011*	2012*	2013**	2014**
Bkt, volyymi.....	2,7	0,5	1,0	2,2
Teollisuus, volyymi (tuotos).....	3,5	-1,4	0,4	3,7
Vienti, volyymi.....	2,6	-1,1	2,7	4,1
Tuonti, volyymi.....	5,7	-1,3	1,3	3,4
Yksityinen kulutus, volyymi.....	2,5	1,1	0,6	1,3
Yksityiset investoinnit, volyymi.....	7,7	-2,0	-1,6	4,6
Kuluttajahinnat.....	3,4	2,9	2,9	1,8
Ansiotasoindeksi.....	2,7	3,3	2,9	2,8

Tasot ja asteet

Työttömyysaste, %.....	7,8	7,7	8,0	7,7
Työllisyysaste, %	68,6	69,1	69,2	69,8
Vaihtotase, Mrd €.....	-2,2	-2,4	-0,8	0,2
EMU-ylijäämä, % BKT:sta.....	-0,6	-0,9	-0,6	-0,2

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Lisätietoja

Ekonomisti Juha Vartia
Puh. 09 4202 2603
etunimi.sukunimi@ek.fi